

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XX. Quomodo Imperator Iudaeos ad sacrificandum impulerit, & de integra Hierosolymorum eversione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

benti animo suscepit. Verum cum re-fragari ipsi non liceret, multos quidem Christianos comprehendi, ac nonnullos eorum in carcerem trudi jubet. Unum vero ex illis adolescentem nomine Theodorum, qui à Gentilibus ad ipsum perductus fuerat variis tormentis ac suppliciiis affecit: totoque corpore lacerari iussum, tunc demum dimitti præcepit, cum ille non amplius victurus esse putaretur. Verum Deus juvenem servavit. Post hanc enim confessionem diutissime supervixit. Hunc Theodorum Rufinus qui Latino sermone Ecclesiasticam scripsit historiam, longo post tempore vidisse se dicit, & quæsiisse ex eo, num interea dum verberaretur ac torqueretur, gravissimum sensisset dolorem. Illum vero affirmasse, levem admodum doloris sensum sibi ex tormentis accidisse: adtuisse autem adolescentem quendam, qui & sudorem ex certamine profluentem absterferit, & animum sibi confirmaverit totoque illo temporis spatio quo tortus est, plus oblectamenti quam laboris ipsi præstiterit. Hæc de admirabili Theodoro dixisse sufficiat. Eodem tempore Persarum legati ad Imperatorem venerunt, rogantes ut bellum certis conditionibus terminaret. Verum Imperator eos dimisit, hæc locutus: me ipsum brevi videbitis, nec opus erit legatione.

CAP. XX.

Quomodo Imperator judeos ad sacrificandum impulerit, & de integra Hierosolymorum everfione.

ALio praterea modo Imperator Christianis nocere cupiens, superstitionem suam prodidit. Nam cum deditus esset sacrificiis, non solum ipse hostiarum cruore delectabatur; sed nisi idem quoque alii facerent, damno se affici existimabat. Quoniam vero paucos admodum ejusmodi homines reperiebat, Iudæos ad se accersit, & ex iis sciscitatur, qua de causa cum lex Mosis sacrificare eos jubeat, à sacris faciundis abstinerent. Cumque illi respondissent, alibi quam Ierosolymis id facere sibi non licere: Salomonis templum protinus instaurati jubet. Ipse interim ad bellum contra Persas proficiscitur. At Iudæi, qui jam pridem optabant, ut opportunum sibi tempus ob-

οὐκ ἐδέξαντο ἀντιλέγειν ὃ ἐκ ἔχον, συλλαμβάνει μὲν πολλὰς τῶν χριστιανῶν, καὶ πᾶσι δεσμοθήκειον οἰκῆν προστάζειν ἕνα ἰουδαϊστικῶν, ὀνόματι θεοδώρου, αὐτῶν δὲ τῶν ἐπιζώντων προσαχθῆναι, βασάνοις καὶ διαφόροις κολαστηρίοις ὑπέβαλλε, καὶ ἀξάνθηται καὶ παλιὸς κελεύσας ἕσώματος ἡ αὐτὸν τῶν ἡφίει τῶν βασάνων, ὅτε μηκέτι ζήσεται, ἀλλὰ θεὸς αὐτὸν ὁσώζον τὸν ἄνδρα ἐπέβλεψε χερόν μετ' ἐκένει τὴν ὁμολογίαν ποιεῖται τῶν θεοδώρου, ῥεφῆν ὁ τῆ ῥωμαίων γλώσση τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἰσορίαν συγγραψας, φησὶ μετὰ ταῦτα χερόν ὑστερον πάλω σμῆλυ χηκέναι, καὶ ἠρωτικέναι, εἰ τυπῆται καὶ ἐρεβλέμῃ μεγίστης τῆς ὀδῆς ἠδ' ἀνέθε τὸν ἰερηνέναι, βαρχεῖαν μὲν ἀποσφύδρα χηρῆς τὴν ἐκ τῶν βασάνων ὁδῶν ἠδ' ἀσῆναι δὲ πᾶνα νεανίσκον, καὶ ἀποματῆ αὐτῶ τὸν ἐκ τῆ ἀγῶν ἰδρωτὰ ἔπληνον, ἔπληνον ἡ αὐτῆ τὴν ψυχὴν, καὶ τῆ ψῆ αὐτῶ μᾶλλον ἠ ἀγῶνα τὸν χερόν τῆς ἰσορίαν ποιῆν ἔπει μὴ τῆ θαυμαστῆ ἰσορίαν, τοσαῦτα εἰρήδω τότε ἡ παρῆ πρῆσθεις πρῆσθων, ἀτῆνιες ἔπλη φανεροῖς καὶ θεῶς τὸν πόλεμον ὃ ἡ, αὐτῆς ἀπέπεμψε εἰπῶν αὐτὸν μετ' ὄψιδε μετ' ἐπολύ, καὶ μοι δέησει πρῆσθεις

Κεφ. κ΄.

ὅτι ἐΐουδαίω βασιλεὺς ἔπλη τὸν δύνειν εφορητῆ ἠδ' ἡ τῆς τῶν ἱεροθλύμων τελείας ἀνατροπῆς.

ΚΑὶ κατ' ἄλλον ἢ πρόπον ὁ βασιλεὺς χριστιανὸς βλάπην προστάζειν, τῶν κείαν δεσποδαιμονίαν ἐξήλεγχε φιλοφρονῶν, ἐ μόνον αὐτὸς τῶ ἀίματι ἐχαιρεῖ, εἰ μὴ καὶ ἄλλοι τῆτο ποιῶσι, ζημίαν ὀνομαζομένην ἐπέδῃ ἡ ὀλίγες τῆς τοῖς τῆς ἐφευρεσκῆν δαίρας μετ' ἀπέμπελαι καὶ παρ' αὐτῆς ἐπὶ θάνειο, τῆ χερῶν τῆ μωσαικῆ νόμα καὶ σαλῆ δύνει, ἀπέχονται τῶν ἡ, μὴ ἀλλοχῆ φησάντων δυνάδης τῆτο ποιῆν, εἰ μόνον ἐν τοῖς ἱεροθλύμοις, κελευῖται χῆ κῆρῆς τὸν Σολομῶν καὶ αὐτὸς ἔπλη πῆρας ἡλαυνε ἱουδαίω ἡ ῥε δρῆσθεις πάλαι ἔπλη μῆσθεις

ἐν ᾧ τὸ ἱερὸν αὐτοῖς πρὸς τὸ θυρῶν ἀνοικοδομη-
 θήσε, τότε ἀπεδάϊοι μὴ πρὸς τὸ ἔργον ἐγί-
 νοιτο. Φοδερὲς ἢ τοῖς χριστιανοῖς ἐπέδεικνυσαν
 ἐαυτὰς, ἢ λαζονεούνο τε καὶ αὐτῶν, ἐπαπει-
 λήνες τοσαῦτα ποιήσαν, ὅσα αὐτοὶ πρὸς ῥω-
 μαίων πάλαι πεπόνθασι. Ἐδὴ βασιλεὺς ἐκ
 δημοσίων τὴν δαπάνην πρὸς αὐτὴν κελύ-
 σαντο, ἐν τρεῖσιν πάντῃ· ξύλα καὶ λίθοι, καὶ
 πλῆθος ὀπίη, ἔκπλοος καὶ ἀσέως, καὶ τὰ ἄλλα
 ὅσα πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιήδησαν. τότε
 δὴ κύριλλος τῶν ἱεροβλύμων ἐπίσκοπος,
 τὸ ἔσπεροφίτης Δανιὴλ καὶ νῦν ἐλάμβανεν,
 ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς ἐν τοῖς ἀγίοις εὐαγγελίοις ἐπέ-
 σφραγίσασθε, πολλοὶ τε ἀπελέγη, ὡς ἀρα-
 νθὴ καὶ οὐ καίρεται, ὅτε λιθὸς ἐπὶ λίθον ἐκ
 ἀν-
 ῥωμοὶ εἰς τὸν ναόν, ἀλλὰ τὸ ἔσπερον λόγιον
 πληρωθήσε. ταῦτα ἐλέγη ὁ ἐπίσκοπος καὶ
 διὰ τὴν κλόνος σεισμὸς μέγας ἐπιγρομῶν,
 ἀνέβρασε τὰς λίθους τῶν πάλαι θεμελιῶν τῶν
 ναῶν, καὶ πάντα διεσπυρε, σὺν τοῖς πρὸς αὐτὸν
 οἰκίμασι δέξασθε ἢ ἐκ τῶν γρομῶν ἐκδαίνας
 καὶ ἐλαβε καὶ φήμη ἐπὶ τὸν τόπον ἦγε καὶ τὰς
 πόρρω διάγοντας παρήλων ἐν σφόδρα πολ-
 λῶν, ἕτερον τεράσιον ἐπῆνε. πρὸς γὰρ ἔβρα-
 νῆ καὶ ἀσκήψαν, πάντα τὰ τῶν οἰκοδόμων
 ἐργαλεῖα διεσπύθησαν ἢ γὰρ ἐκείν, ἕκαστος
 φλογὸς ἀπολυμῶν τὰς σφύρας, τὰς γλαρί-
 δας, τὰς πείνας, τὰς πελέκας, τὰ σκέπα-
 ρα, πάντα ἀπλῶς ὅσα πρὸς τὸ ἔργον ἐπιήδησαν
 εἶχον οἱ ἐργαζόμενοι ἐπενέμετο μὲν ἐν ταῦτα
 τὸ πρὸς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. ἰσδαῖοι δὲ ἐν μεγί-
 σω φόβῳ γρομῶν, καὶ ἀκούοντες ὡμολόγησαν
 τὸν Χριστὸν Θεὸν λέγοντες. ἐκ ἐποίειν ἢ αὐτὸ
 τὸ θέλημα, ἀλλ' ἐμῶν τῆ τῶν ἰσδαῖσμά
 ἀπελήψα κελεύμενοι. καὶ γὰρ τὸ τρίτον θαύ-
 μα τὸ ἕτερον ἐπιγρομῶν, εἰς πίστιν τῆς ἀλη-
 θείας ἤγαγε αὐτὰς καὶ γὰρ τῆ ἐρχομένην κλί-
 σφραγίδες σαυρὰ ἀκλινῶς εἰς τοῖς ἱματίοις
 αὐτῶν ἐπέβρωμα ἐφάνησαν ἄς ἡμέρας
 ἐπιγρομῶν ἰδόντες, ἀποπλύνειν καὶ ἀποσμή-
 χων θέλοντες, ἐδένει τὸ πῶν ἡδυνάσαντο πεπώ-
 ραντο ἐν καὶ τὸν ἀπόστολον, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν
 χερσὶν ἐχούσας ἐρρίπτον. ἔτω μὲν ἐν ὀνόματι
 τῶν ἀντὶ τῶν οἰκοδομηθῆναι, εἰς τέλος ἀναλέ-
 τασθε.

A tingeret quo templum ipsis ad sacrifi-
 candum restitueretur, tum alacres in
 opus illud incubuerunt, tum adversus
 Christianos insolentiâ elati, formida-
 biles se ostenderunt: minantes se tanta
 mala iis illaturos esse, quanta ipsi olim
 à Romanis perpessi fuissent. Igitur cum
 Imperator sumptus operi præberi ex
 publico iussisset, brevi parata sunt
 omnia: materia scilicet, lapides, lateres
 cocti, argilla, calx, & quæcunque alia
 ad ædificandum necessaria. Quo qui-
 dem tempore Cyrillus Ierosolymorum
 Episcopus, memor vaticinii Danielis
 Prophetæ, quod Christus etiam in sacris
 Evangelis confirmavit, palam multis
 aditantibus prædixit, futurum brevi ut
 in eo templo lapis super lapidem non
 maneret, sed Servatoris oraculum com-
 pleretur: Cumque hæc dixisset Episco-
 pus, noctu ingens terræ motus exortus,
 lapides ex veteribus templi fundamen-
 tis avulsos sursum excussit, & cunctos
 unâ cum contiguis ædificiis dispersit.
 Terror ex eo non mediocris invasit Iu-
 daeos; famâque ejus miraculi plures ex-
 citi, ex regionibus ad eum locum con-
 venerunt. Cum igitur quamplurimi
 accessissent, aliud denuo prodigium acci-
 dit. Ignis enim cœlitus missus, cun-
 cta opificum instrumenta consumpsit.
 Itaque cernere erat malleos, scalptra,
 ferras, securas, & cuncta denique
 ad opus faciendum necessaria, flammis
 ablumi. Et ignis quidem toto die hæc
 omnia depalcebatur. Iudei verò ingen-
 ti timore perculsi, etiam inviti Chri-
 stum Deum esse confessi sunt. Nec
 tamen mandato ejus patuerunt: sed
 legis suæ opinione præoccupati, in pri-
 stino errore perseverarunt. Nam neque
 tertium miraculum quod postea factum
 est, ad veritatis fidem eos traduxit.
 Quippe sequenti nocte signa cru-
 cis radiantia in illorum vestibus
 impressa apparuerunt. Quæ orto
 mox die conspicati, cum absterge-
 re & eluere conarentur, nullo modo
 potuerunt. Obcæcati sunt igitur, ut ait
 Apostolus, & bonum quod habebant
 in manibus, projecerunt. Adhunc
 modum templum quod reficere molie-
 bantur, contra funditus eversum est.

